

ZDRAVOTNÍCTVO
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
V ČÍSLACH
2015

ZDRAVOTNÍCTVO SLOVENSKEJ REPUBLIKY V ČÍSLACH 2015

December 2016

© Národné centrum zdravotníckych informácií
Lazaretská 26
811 09 Bratislava
Slovenská republika

Tel. 02 21 29 51 30
E-mail: publikacie@nczisk.sk
www.nczisk.sk

Publikácia prináša prierez základnými údajmi zdravotníckej štatistiky, ktoré zbiera a spracováva Národné centrum zdravotníckych informácií, primárne za obdobie rokov 2013 – 2015. Obsahuje demografické ukazovatele, informácie z oblasti zdravotného stavu obyvateľstva, siete a činnosti zdravotníckych zariadení, štruktúry pracovníkov v zdravotníctve a spotreby liekov a zdravotníckych pomôcok.

Časť o zdravotnom stave sa zaoberá počtom pacientov (sledovaných aj novohlásených) s vybranými ochoreniami v absolútnom aj relatívnom vyjadrení. Zdravotnícke zariadenia poskytujú prehľad o druhoch zdravotníckych zariadení v SR a ich počte a tiež základné informácie z posteľového fondu ústavnej zdravotnej starostlivosti. Štruktúra pracovníkov vypovedá o evidenčnom počte pracovníkov v zdravotníctve (zdravotníckych aj nezdravotníckych) a časť o liekoch a zdravotníckych pomôckach vykazuje finančnú a množstevnú spotrebu predpísaných liekov a zdravotníckych pomôcok hradených z verejného zdravotného poistenia a predaných z verejnej lekárne bez lekárskeho predpisu.

Publikácia je obohatená o grafy zachytávajúce vývoj vybraných ukazovateľov za dlhšie časové obdobie.

Ďalšie zdroje údajov:

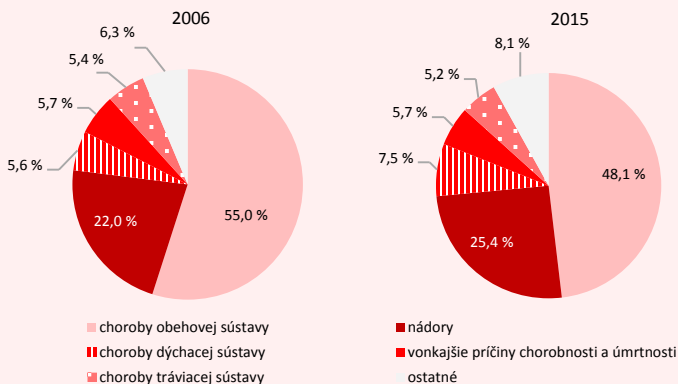
Štatistický úrad SR – demografické ukazovatele (okrem potratov),

Regionálny úrad verejného zdravotníctva SR v Banskej Bystrici – hlásené prenosné ochorenia,

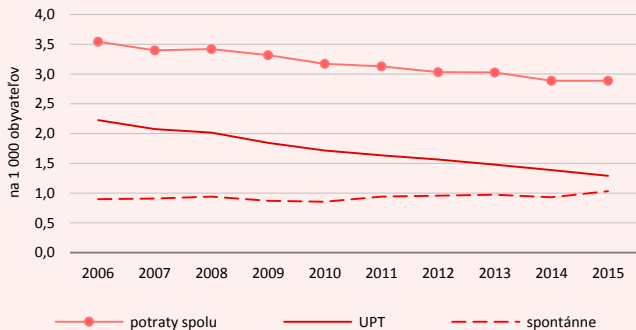
Národný ústav tuberkulózy, pľúcnych chorôb a hrudníkovej chirurgie Vyšné Hágy – hlásené prípady tuberkulózy.

Ukazovateľ	2013	2014	2015
Počet obyvateľov k 31. 12. (a)	5 416	5 421	5 426
Muži	2 639	2 642	2 646
Ženy	2 777	2 779	2 780
Veková štruktúra obyvateľstva v %			
0 – 14	15,3	15,3	15,3
15 – 64	71,1	70,7	70,2
65+	13,5	14,0	14,5
Stredná dĺžka života pri narodení v rokoch			
Muži	72,9	73,2	73,0
Ženy	79,6	80,0	79,7
Živonarodení (b)	10,1	10,2	10,3
Zomretí (b)	9,6	9,5	9,9
Prirodzený prírastok (b)	0,5	0,7	0,3
Prírastok sťahovaním (b)	0,4	0,3	0,6
Celkový prírastok (b)	0,9	1,0	0,9
Dojčenská úmrtnosť (c)	5,5	5,8	5,1
Novorodenecká úmrtnosť (c)	3,2	3,3	3,3
Úmrtnosť na najčastejšie príčiny smrti (d)			
Choroby obehovej sústavy	483,8	465,5	477,6
Nádory	246,7	248,8	251,8
Choroby dýchacej sústavy	64,0	60,6	74,7
Vonkajšie príčiny chorobnosti a úmrtnosti	52,2	51,3	56,2
Choroby tráviacej sústavy	47,9	48,7	51,9
Potraty (e, f)	16 362	15 628	15 647
z toho			
UPT	7 999	7 501	7 004
spontánne	5 248	5 042	5 584
Počet potratov na 100 narodených	29,8	28,3	28,0
Počet UPT na 100 potratov	48,9	48,0	44,8
Percento žien vo veku 15 – 49 rokov užívajúcich antikoncepciu (g)	20,3	20,2	18,6

Podiel zomretých podľa vybraných príčin smrti

Hrubá miera potratovosti

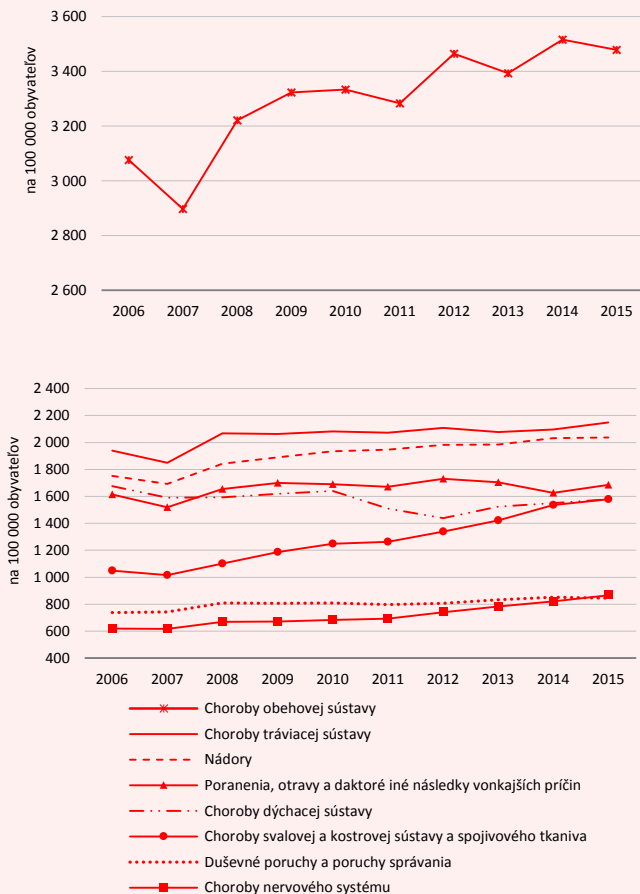
Ukazovateľ/ Diagnóza MKCH-10	2014		2015	
	Sledovaní	Novohlásení	Sledovaní	Novohlásení
Vybrané prenosné choroby (h)				
Iné infekcie salmonelami (A02)	.	4 379	.	5 103
Tuberkulóza (A15 – A19) (i)	.	336	.	317
Akútna hepatitída A (B15)	.	735	.	883
Akútna hepatitída B (B16)	.	85	.	65
Akútna hepatitída C (B17.1)	.	36	.	24
HIV (Z21)	.	86	.	86
Syfilis (A50 – A53)	.	362	.	299
Diabetes mellitus (E10 – E14, O24) (g)	339 419	23 613	345 475	21 909
z toho diabetici				
s obličkovými komplikáciami	43 543	4 572	45 229	4 355
s diabetickou neuropatiou	86 116	7 199	87 284	6 775
s diabetickou nohou s léziou	8 354	1 441	8 269	1 240
s amputáciou dolnej končatiny	3 997	507	4 003	469
Duševné poruchy a poruchy správania (F00 – F99) (vyšetrené osoby) (g)	382 665	64 365	406 758	74 151
z toho				
Poruchy psychiky a správania zapríčinené užitím alkoholu (F10)	31 376	7 798	32 216	8 036
Schizofrénia, schizotypové poruchy a poruchy s bludmi (F20 – F29)	58 526	4 641	59 353	6 268
Počet hlásených prípadov (f)				
Liečenie užívateľa drog	.	2 483	.	2 720
Samovraždy	.	567	.	592
Samovražedné pokusy	.	822	.	859
Choroby nervového systému (g)				
Parkinsonova choroba (G20)	21 718	3 970	20 895	3 723
Alzheimerova choroba (G30)	9 793	2 390	10 056	2 330
Roztrúsená skleróza (G35)	18 286	1 855	15 158	1 556

Ukazovateľ/Diagnóza MKCH-10 na 100 000 obyvateľov	2014		2015	
	Sledovaní	Novohlásení	Sledovaní	Novohlásení
Vybrané prenosné choroby (h)				
Iné infekcie salmonelami (A02)	.	80,9	.	94,1
Tuberkulóza (A15 – A19) (i)	.	6,2	.	5,9
Akútna hepatitída A (B15)	.	13,6	.	16,3
Akútna hepatitída B (B16)	.	1,6	.	1,2
Akútna hepatitída C (B17.1)	.	0,7	.	0,4
HIV (Z21)	.	1,6	.	1,6
Syfilis (A50 – A53)	.	6,7	.	5,5
Diabetes mellitus (E10 – E14, O24) (g)	6 260,1	435,5	6 366,7	403,8
z toho diabetici				
s obličkovými komplikáciami	803,1	84,3	833,5	80,3
s diabetickou neuropatiou	1 588,3	132,8	1 608,6	124,9
s diabetickou nohou s léziou	154,1	26,6	152,4	22,9
s amputáciou dolnej končatiny	73,7	9,4	73,8	8,6
Duševné poruchy a poruchy správania (F00 – F99)				
(vyšetrené osoby) (g)	7 057,7	1 187,1	7 496,1	1 366,5
z toho				
Poruchy psychiky a správania zapríčinené užitím alkoholu (F10)	578,7	143,8	593,7	148,1
Schizofrénia, schizotypové poruchy a poruchy s bludmi (F20 – F29)	1 079,4	85,6	1 093,8	115,5
Počet hlásených prípadov (f)				
Liečeni užívatelia drog	.	45,9	.	50,1
Samovraždy	.	10,5	.	10,9
Samovražedné pokusy	.	15,2	.	15,8
Choroby nervového systému (g)				
Parkinsonova choroba (G20)	400,6	73,2	385,1	68,6
Alzheimerova choroba (G30)	180,6	44,1	185,3	42,9
Roztrúsená skleróza (G35)	337,3	34,2	279,3	28,7

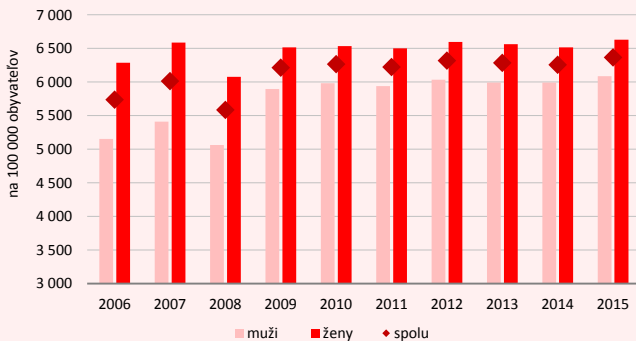
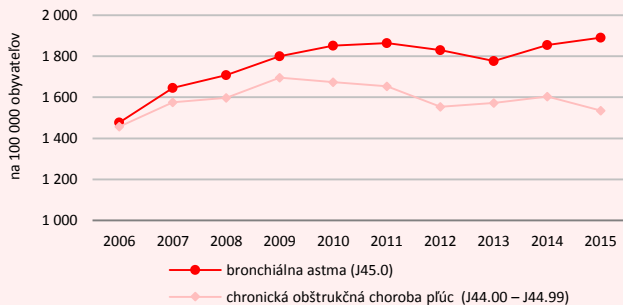
Ukazovateľ/ Diagnóza MKCH-10	2014		2015	
	Sledovaní	Novohlásení	Sledovaní	Novohlásení
Choroby oka a očných adnexov (g)				
Glaukómy (H40 – H42)	210 685	26 745	223 980	27 327
Slepota (H54.0)	2 066	179	1 716	186
Choroby obehovej sústavy (g)				
Hypertenzné choroby (I10 – I15)	173 875	27 887	185 231	30 047
Ischemické choroby srdca (I20 – I25)	139 789	21 474	146 331	22 310
Kardiomyopatie (I42 – I43)	13 424	2 193	13 207	2 382
Poruchy srdcového rytmu (I44 – I45, I47 – I49)	113 576	20 821	118 341	21 298
Srdcové zlyhávanie (I50)	25 798	5 028	27 902	5 330
Choroby dýchacej sústavy (g)				
Chronické choroby dolných dýchacích ciest (J40 – J44, J47)	112 981	23 260	108 260	18 756
Astma (J45, J46)	101 378	15 596	108 410	15 487
Choroby kože a podkožného tkaniva (vyšetrené osoby) (g)				
Psoriáza (L40)	.	63 413	.	61 746
Dermatitídy a ekzémy (L20 – L30)	.	345 494	.	346 733
Chronická choroba obličiek (CKD) (g)				
Glomerulárne a tubulointersticiálne choroby obličiek – 3., 4. štádium CKD (N00.0 – N08.8, N10 – N16.8)	37 421	.	40 867	.
Zlyhanie obličiek – 5. štádium CKD (N17.0 – N19)	1 153	.	1 439	.
Osoby v pravidelnej dialyzačnej liečbe	4 302	.	4 472	.
Choroby z povolania alebo ohrozenia chorobou z povolania (f)	.	373	.	328

Ukazovateľ/Diagnóza MKCH-10 na 100 000 obyvateľov	2014		2015	
	Sledovaní	Novohlásení	Sledovaní	Novohlásení
Choroby oka a očných adnexas (g)				
Glaukómy (H40 – H42)	3 885,8	493,3	4 127,7	503,6
Slepota (H54.0)	38,1	3,3	31,6	3,4
Choroby obehovej sústavy (g)				
Hypertenzné choroby (I10 – I15)	3 206,9	514,3	3 413,6	553,7
Ischemické choroby srdca (I20 – I25)	2 578,2	396,1	2 696,7	411,1
Kardiomyopatie (I42 – I43)	247,6	40,4	243,4	43,9
Poruchy srdcového rytmu (I44 – I45, I47 – I49)	2 094,7	384,0	2 180,9	392,5
Srdcové zlyhávanie (I50)	475,8	92,7	514,2	98,2
Choroby dýchacej sústavy (g)				
Chronické choroby dolných dýchacích ciest (J40 – J44, J47)	2 083,8	429,0	1 995,1	345,7
Astma (J45, J46)	1 869,8	287,6	1 997,9	285,4
Choroby kože a podkožného tkaniva (vyšetrené osoby) (g)				
Psoriáza (L40)	.	1 169,6	.	1 137,9
Dermatitídy a ekzémy (L20 – L30)	.	6 372,1	.	6 389,9
Chronická choroba obličiek (CKD) (g)				
Glomerulárne a tubulointerstiálne choroby obličiek – 3., 4. štádium CKD (N00.0 – N08.8, N10 – N16.8)	690,3	.	753,1	.
Zlyhanie obličiek – 5. štádium CKD (N17.0 – N19)	21,3	.	26,5	.
Osoby v pravidelnej dialyzačnej liečbe	79,3	.	82,4	.
Choroby z povolania alebo ohrozenia chorobou z povolania (f)	.	6,9	.	6,0

Počet hospitalizácií na 100 000 obyvateľov, vybrané skupiny ochorení

Počet dispenzarizovaných diabetikov podľa pohlavia

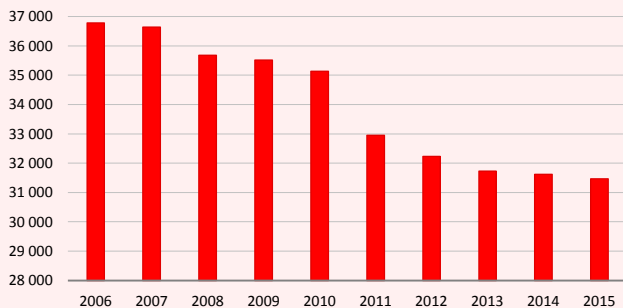
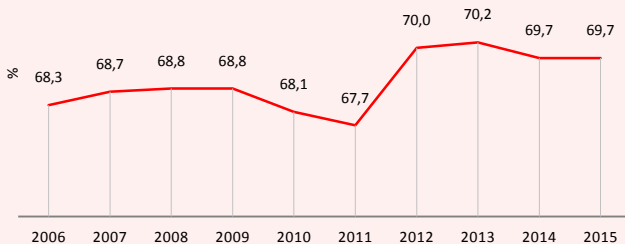
Počet dispenzarizovaných s bronchiálnou astmou a CHOCHP ¹⁾

¹⁾ I. – IV. štádium CHOCHP

Ukazovateľ	2013	2014	2015
Počet zdravotníckych zariadení	13 022	13 040	13 099
Ambulantná zdravotná starostlivosť	10 152	10 141	10 131
z toho			
všeobecné ambulancie	2 907	2 863	2 837
špecializované ambulancie	6 167	6 157	6 148
ambulancie záchranej zdravotnej služby	26	19	12
polikliniky	69	71	73
ADOS	171	179	186
ambulancie lekárskej služby prvej pomoci	83	80	84
Ústavná zdravotná starostlivosť	181	174	179
z toho			
všeobecné nemocnice	74	73	73
špecializované nemocnice	43	44	43
liečebne	19	17	18
hospice, domy ošetrovateľskej starostlivosti	15	12	14
prírodné liečebné kúpele, kúpeľné liečebne	29	27	30
Lekárska starostlivosť	1 634	1 749	1 833
lekárne	1 487	1 597	1 680
výdajne zdravotníckych pomôcok	147	152	153
Hematologicko-transfúziologické zariadenia	13	12	11
Ostatné (j)	1 042	964	945
Všeobecná a zubno-lekárska ambulantná starostlivosť, počet ambulancií			
Všeobecné lekárstvo – pre dospelých	2 088	2 048	2 049
Všeobecná starostlivosť o deti a dorast	1 110	1 093	1 065
LSPP – všeobecná ambulantná starostlivosť pre dospelých	128	122	125
LSPP – všeobecná ambulantná starostlivosť pre deti a dorast	76	69	69
Stomatológia	2 348	2 307	2 298
Počet návštev pacienta v ambulanciách na 1 obyvateľa (k)	12,2	12,4	12,5

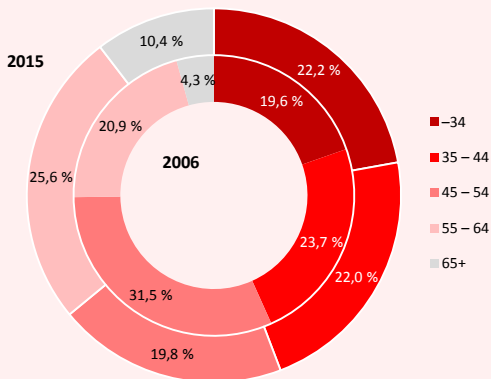
Ukazovateľ	2013	2014	2015
Pracovné miesta samostatných odborných zdravotníckych pracovníkov (l)	24 049,08	24 388,92	24 693,30
Ambulantná zdravotná starostlivosť	11 257,47	11 143,50	11 088,20
z toho			
všeobecná ambulancie	2 733,83	2 701,85	2 655,79
špecializované ambulancie	6 137,26	6 130,87	6 099,87
ambulancie záchrannej zdravotnej služby	301,59	271,15	267,64
polikliniky	649,27	647,96	645,77
ADOS	1,05	2,00	–
ambulancie lekárskej služby prvej pomoci	254,89	219,34	222,18
Ústavná zdravotná starostlivosť vrátane ambulantných častí	9 662,75	9 869,66	10 019,37
z toho			
všeobecné nemocnice	8 152,51	8 299,02	8 449,27
špecializované nemocnice	1 259,45	1 324,91	1 301,42
liečebne	110,01	98,85	108,67
hospice, domy ošetrovateľskej starostlivosti	19,42	19,44	19,34
prírodné liečebné kúpele, kúpeľné liečebne	121,36	126,66	140,04
Lekárska starostlivosť	3 026,10	3 281,70	3 479,55
lekárne	3 014,10	3 274,70	3 471,10
výdajne zdravotníckych pomôcok	12,00	7,00	8,45
Hematologicko-transfúziologické zariadenia	88,56	85,39	90,60
Ostatné (j)	14,20	8,67	15,58
Všeobecná a zubno-lekárska ambulantná starostlivosť, lekárske miesta (m)			
Všeobecné lekárstvo – pre dospelých	1 905,82	1 852,87	1 813,45
Všeobecná starostlivosť o deti a dorast	991,66	1 002,60	991,05
LSPP – všeobecná ambulantná starostlivosť pre dospelých	199,09	172,51	180,14
LSPP – všeobecná ambulantná starostlivosť pre deti a dorast	118,71	111,80	101,81
Stomatológia	2 335,99	2 360,47	2 326,11

Ukazovateľ	2013	2014	2015
Vybrané údaje o posteľových ZZ (n)			
Počet posteľových útvarov	1 238	1 219	1 222
Počet postelí	31 728	31 619	31 471
z toho pre deti	4 495	4 424	4 417
Počet postelí na 1 000 obyvateľov	5,9	5,8	5,8
Využitie postelí			
v dňoch	247,7	245,4	245,1
v percentách	70,2	69,7	69,7
Počet hospitalizovaných	986 497	988 691	990 465
Počet ošetrovacích dní	7 833 213	7 758 412	7 714 540
Priemerný ošetrovací čas v dňoch	7,9	7,8	7,8
Počet lekárskeho miest	6 173,51	6 268,16	6 441,38
Počet postelí na 1 lekárske miesto	5,1	5,0	4,9
Počet pracovných miest sestier spolu	16 903,97	16 801,68	16 728,32
z toho pri posteli chorého	15 044,74	14 911,22	14 985,43
Počet postelí v nemocničnej starostlivosti (o)	31 416	31 348	31 172
v akútnej nemocničnej starostlivosti	26 613	26 642	26 441
v rehabilitačnej nemocničnej starostlivosti	786	800	800
v dlhodobej nemocničnej starostlivosti	4 017	3 906	3 931
v inej nemocničnej starostlivosti	–	–	–
Počet postelí v hospicioch, domoch ošetrovateľskej starostlivosti	304	263	291
Počet postelí v prírodných liečebných kúpeľoch a kúpeľných liečebniach	10 517	10 733	10 896
Odliečení občania SR v kúpeľnej starostlivosti	114 001	112 331	115 204
Počet denných miest v ambulancijnej aj ústavnej ZS	4 483	5 316	5 037
z toho v útvaroch jednotňovej ZS	2 046	2 705	2 563
Počet operovaných v jednotňovej ZS	166 804	204 540	211 416

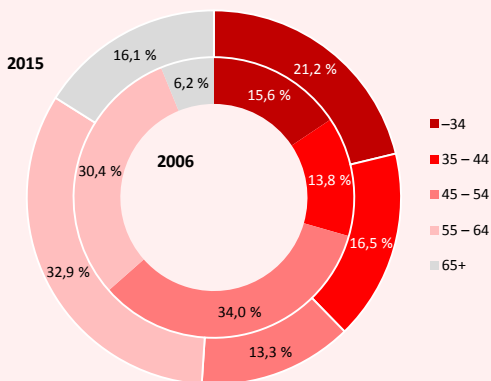
Počet postelí v ústavnej zdravotnej starostlivosti (n)**Využitie postelí v % (n)**

Evidenčný počet pracovníkov v zdravotníctve – fyzické osoby	2013	2014	2015
Pracovníci spolu	104 312	105 382	106 682
Zdravotníckí pracovníci spolu	78 683	79 729	80 318
z toho			
lekári	18 355	18 574	18 719
zubní lekári	2 586	2 642	2 647
farmaceuti	3 333	3 644	3 826
sestry	31 128	31 166	30 904
pôrodné asistentky	1 775	1 795	1 760
zdravotníckí laboranti	3 063	3 175	3 147
farmaceutickí laboranti	2 065	2 161	2 182
fyzioterapeuti	1 726	1 818	1 901
zdravotníckí záchranári	1 779	1 773	1 816
zdravotníckí asistenti	1 969	2 213	2 452
rádiologickí technici	1 314	1 291	1 314
sanitári	5 334	5 250	5 398
iní zdravotníckí pracovníci (p)	1 475	1 526	1 535
Nezdravotníckí pracovníci spolu	24 222	24 241	24 928
z toho			
technicko-hospodárski pracovníci	9 216	8 914	9 469
robotnícke povolania a prevádzkoví pracovníci	14 464	14 769	14 870
pedagogickí pracovníci	367	381	390
pracovníci vedy, výskumu a vývoja	175	177	187
Člen vlády a predstavený v politickej funkcii	1	1	1
Štátni zamestnanci	1 406	1 411	1 435
Štruktúra pracovníkov podľa zriaďovateľa			
v zriaďovateľskej a zakladateľskej pôsobnosti			
MZ SR	41 100	41 281	41 848
v zriaďovateľskej pôsobnosti iných rezortov	1 775	1 805	1 842
v zriaďovateľskej pôsobnosti VÚC	14 779	11 876	9 723
v pôsobnosti iných zriaďovateľov	46 658	50 420	53 269

Lekáři – veková štruktúra

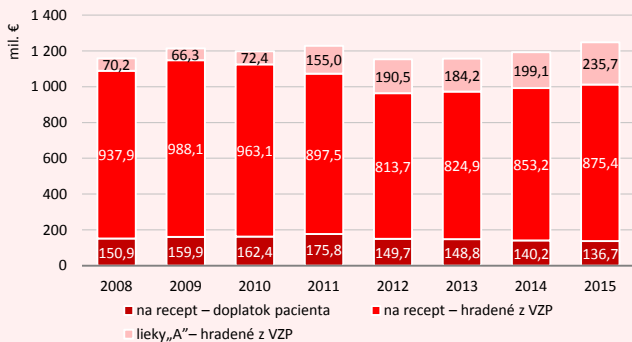

Zubní lekári – veková štruktúra

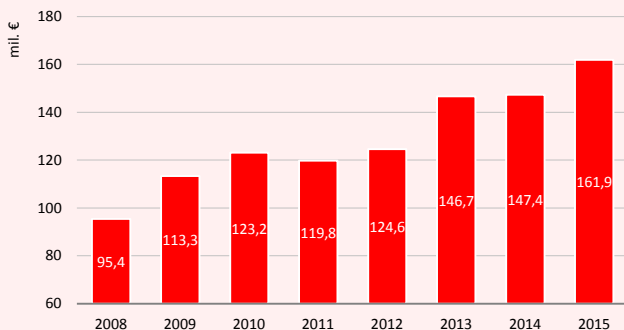

Ukazovateľ	2013	2014	2015
Spotreba humánných liekov			
Predpísané, hradené z VZP			
Počet balení v tis. kusov	84 101	83 658	83 607
Úhrada poisťovní v tis. €	824 858	853 151	875 409
Doplatok pacientov v tis. €	148 788	140 196	136 685
Lieky – spôsob úhrady „A“, hradené z VZP (r)			
Počet balení v tis. kusov	25 680	26 669	14 568
Úhrada poisťovní v tis. €	184 242	199 088	235 720
Predané z verejnej lekárne bez receptu občanom			
Počet balení v tis. kusov	37 847	35 613	37 313
Úhrada od občanov v tis. €	146 708	147 398	161 926
Spotreba zdravotníckych pomôcok			
Predpísané, hradené z VZP			
Počet balení v tis. kusov	106 895	114 792	122 813
Úhrada poisťovní v tis. €	156 530	176 382	192 955
Doplatok pacientov v tis. €	5 211	6 026	6 415
Predané z verejnej lekárne bez receptu občanom			
Počet balení v tis. kusov	16 280	18 587	20 734
Úhrada od občanov v tis. €	14 639	17 250	20 442

Spotreba liekov (v mil. €) hradených na základe verejného zdravotného poistenia

Spotreba liekov (v mil. €) predaných z verejnej lekárne bez receptu občanom

- (a) počet obyvateľov v tisícoch
 - (b) na 1 000 obyvateľov
 - (c) na 1 000 živonarodených
 - (d) počet zomretých na 100 000 obyvateľov
 - (e) spontánne, UPT, iné potraty, mimomaternicové tehotenstvá
 - (f) zdroj: hlásenie zdravotného stavu obyvateľstva
 - (g) zdroj: ročný výkaz o činnosti špecializovanej ambulancie
 - (h) zdroj: register prenosných ochorení (EPIS)
 - (i) zdroj: národný zdravotný register
 - (j) očná optika, zubná technika, dopravná zdravotná služba, mobilné zariadenia PZS (na základe licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe)
 - (k) všeobecné a špecializované ambulancie, vrátane návštevnej služby
 - (l) evidenčný počet pracovníkov v pracovnom aj mimopracovnom pomere spolu prepočítaný na plné úväzky v povolaniach lekár, zubný lekár, farmaceut, iný zdravotnícky pracovník
 - (m) evidenčný počet pracovníkov v pracovnom aj mimopracovnom pomere spolu prepočítaný na plné úväzky v povolaniach lekár a zubný lekár
 - (n) bez prírodných liečebných kúpeľov a kúpeľných liečební
 - (o) členené a aktualizované podľa metodiky OECD Health Statistics, jún 2016 zdroj: (<http://stats.oecd.org/>)
 - (p) logopéd, psychológ, laboratórny diagnostik, liečebný pedagóg, fyzik
 - (r) osobitný spôsob úhrady lieku, zdravotná poisťovňa uhrádza PZS ako pripočítateľnú položku k úhrade výkonu v ambulancijnej starostlivosti
 - . údaj nie je k dispozícii
 - ↗ prerušenie porovnateľnosti časového radu z metodických alebo iných dôvodov
- z toho znamená neúplný výber položiek

Skratky

ADOS	agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti
LSPP	lekárska služba prvej pomoci
MZ SR	Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky
PZS	poskytovateľ zdravotnej starostlivosti
UPT	umelé prerušenie tehotenstva
VÚC	vyšší územný celok
VZP	verejné zdravotné poistenie
ZS	zdravotná starostlivosť
ZZ	zdravotnícke zariadenie